

DECIZIE

nr.2/2

din din 11 iunie 2024

„Cu privire la aprobarea Regulamentului de întreținere a animalelor pe teritoriul s. Zberoaia.,,

În temeiul art. 14, alin. (2) lit. s¹) din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006; Legii nr. 221/2007 privind activitatea sanitar – veterinară, Legii Republicii Moldova nr. 231/2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor, în scopul neadmiterii răspândirii a diferitor boli enzootice pe teritoriul localității Zberoaia și protejării efectivelor de animale domestice, pentru stabilirea unor norme privind modul de întreținere a animalelor domestice, drepturile și obligațiile autorităților publice locale a conducătorilor întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor indiferent de forma lor de proprietate, precum și persoanelor particulare pentru prevenirea unui mod incorect și abuziv de întreținere a animalelor domestic pe lângă gospodăriile private, precum și impactul respectiv asupra comunității, care atentează la ordinea sanitară în localitate, avizul comisiei facultative de specialitate, Consiliul local Zberoaia,

DECIDE:

1. Se aprobă Regulamentul de întreținere a animalelor pe teritoriul localității Zberoaia, raionul Nisporeni. (se anexează).
2. Se abrogă decizia nr.4/3 din 30.06.2020 „ Cu privire la regulile de întreținere a animalelor și păsărilor domestice pe lângă gospodăriile private în teritoriul s. Zberoaia., .
3. Prezenta decizie se aduce la cunoștință publică fiecărei gospodării deținătoare de animale domestice, păsări, prin afișare pe panourile informative, publicarea pe pagina WEB oficială a Primăriei, plasarea în Registrul de Stat a Actelor Locale.
4. Responsabilitatea îndeplinirii prezentei decizii se atribuie d.Dinu Guțuțui, primarul satului Zberoaia .

Autor : Dinu Guțuțui, Primarul s. Zberoaia

Contrasemnat: M.Lupu, secretara Consiliului local

Regulament de întreținere a animalelor domestice pe lângă gospodăriile private în localitatea Zberoaia, raionul Nisporeni

I. Dispoziții generale

1.1 Prezentul regulament este elaborat în conformitate cu prevederile art. 14, alin(2), lit.(s¹) din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, Legii nr. 221 din 19.10.2007 privind activitatea sanitar – veterinară, Legii Republicii Moldova nr. 439 din 27.04.1995 privind regnul animal, Legea zootehniei nr.412 din 27.05.1999, Hotărîrii Guvernului Republicii Moldova nr.494 din 6 mai 1998 "Privind măsurile de combatere și profilaxie a rabiei" și au ca scop stabilirea unor norme privind modul de întreținere a animalelor domestice, drepturile și obligațiile autorităților publice locale, a conducătorilor întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor, indiferent de forma lor de proprietate, precum și a persoanelor particulare și au ca scop prevenirea unui mod incorect și abuziv de întreținere a animalelor domestice pe lângă gospodăriile private, precum și impactul respectiv asupra comunității, care atentează la ordinea sanitară în localitate, și a modului sănătos de trai în ansamblu.

1.2. Regulile aprobate sunt obligatorii pentru toți locuitorii satului Zberoaia, precum și pentru agenții economici din teritoriu indiferent de forma lor organizatorico-juridică.

II. Reguli de întreținere animalelor domestice pe lângă gospodăriile private.

2.1 Fiecare locuitor al satului, are dreptul să întrețină pe lângă gospodăriile private animale domestice, pentru necesitățile personale, în modul corespunzător, astfel ca aceasta să nu producă impact negative asupra vecinilor și a comunității în ansamblu.

2.2 Adăposturile pentru animalele productive și păsări în cazul gospodăriilor specializate inclusiv a albinelor se amplasează la o distanță nu mai puțin de 150 metri de la spațiul locativ, obiectele de menire social-culturală și 50 metri de la casele individuale de locuit, iar în cazul gospodăriilor auxiliare la o distanță de 50 metri, respectiv 8 metri de la gardul vecinilor./sau la o distanță mai mică cu acordul în scris a vecinului.

2.3 Locurile de întreținere ale animalelor și păsărilor trebuie să fie îngrădite cu gard de o înălțime nu mai puțin de 1,5 m și la o distanță de 8 metri de la gardul vecinilor (sau la o distanță mai mică cu acordul în scris a vecinului), să fie amenajate și dotate conform particularităților biologice ale speciilor de animale și păsări.

2.4 Pentru întreținerea animalelor domestice proprietarul este obligat să întreprindă acțiuni de înregistrare și vaccinare a animalelor, în modul stabilit de legislația în vigoare a Republicii Moldova.

2.5 Întreținerea animalelor domestice pe lângă gospodăriile private, nu poate fi efectuată cu depășirea numerelor de capete stabilite de prezentul regulament.

2.6 Pe lângă gospodăriile private în intravilanul localității, pot fi întreținute animale domestice ce nu depășesc numărul de:

- 2 cabaline mature și descendenții acestora(până la vârsta de 12 luni)
- 5 bovine mature și descendenții acestora(până la vârsta de 12 luni)
- 50 de oi sau capre mature și descendenții acestora (până la vârsta de 6 luni)
- 5 porcine mature și descendenții acestora(până la vârsta de 60 zile)
- 100 de epuri
- 200 de păsări
- 30 de familii de albine
- 2 capete câini

Câinii fără stăpâni, inclusiv câinii cu lese, jetoane botnițe, ce se află în localurile publice, pe străzi, piețe de desfacere a produselor agroalimentare, magazine, parcuri, scuaruri, plaje, mijloace de transport etc., vor fi prinși, iar în locurile de vânatoare - împușcați, cu respectarea modului stabilit și măsurilor de securitate.

Deținătorii de câini sînt obligați:

- a) să respecte cu strictețe prezentele Reguli;
- b) anual să prezinte câinii cu vârsta de peste 3 luni la serviciile sanitar-veterinare de stat pentru vaccinare contra rabiei;
- c) urgent să informeze serviciile sanitar-veterinare de stat și instituțiile de medicină despre fiecare caz de îmbolnăvire sau epizootie a animalelor deținute, precum și despre mușcăturile și traumele provocate oamenilor sau animalelor domestice de către câini;
- d) să recupereze cheltuielile legate de imunizarea și acordarea ajutorului medical persoanelor care au suferit în urma mușcăturilor, traumelor provocate de către câinii lor;
- e) deținătorii de câini agresivi sunt obligați să prezinte un certificat de la MAI, care ar confirma că câinii au fost testați în ce privește adaptarea socială.
- f) să întrețină câinii agresivi în legătoare și să-î lase liberi numai în curțile închise, excluzînd posibilitatea traumatizării oamenilor.

Deținătorilor de câini li se interzice:

- a) plimbatul câinilor în locuri neautorizate de către primării, scăldatul lor în bazine de apă și lacuri, circulația liberă pe raza localităților cu câini fără lesă și botniță, precum și intrarea cu câini în localurile publice - magazine, piețe de desfacere a produselor agroalimentare, parcuri, scuaruri, stadioane și mijloace de transport în comun.

Nu vor fi supuși acestui regim cîinii de serviciu ai Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne și ai trupelor militare de frontieră la executarea funcțiilor de serviciu în cazuri excepționale.

Deținătorii de cîini au dreptul:

să țină în curțile particulare cîini legați sau liberi, dacă curțile sînt îngrădite bine;

să țină cîinii de pază pe terenul întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor – numai legați;

2.7 Deținerea animalelor domestice și a păsărilor de curte peste numărul prevăzut în punctual 2.4, este permisă și poate fi realizată prin constituirea microfermelor în extravilanul localității cu respectarea legislației în vigoare. Suprafața minimă a adăposturilor de întreținere trebuie să corespundă particularităților biologice ale animalelor sau păsărilor întreținute:

asini, cabaline, bovine - 2,5– 6 m.p. la un cap;

ovine și caprine – 1,5 m.p. la un cap;

porcine – 1,3 m.p. la un cap;

iepuri -0,4-0,5 m.p. la un cap;

găini – 6 capete la 1 m.p.;

curcani – 3-4 capete la 1 m.p.;

gâște – 4 capete la 1 m.p.;

rațe – 4-5 capete la 1 m.p. ;

prepelețe – 8 capete la 1 m.p.

La amplasarea adăposturilor de întreținere ale gospodăriilor specializate (fermelor de animale) se ține cont de direcția vântului dominant și de distanța minimă față de sectorul locativ și/sau obiectele de menire social-culturală:

250 m pentru fermele mici (până la 20 bovine sau 20 porcine, până la 500 păsări);

500 m pentru fermele mijlocii și mari (cu un efectiv de peste 20 bovine, mai mare de 20 porcine sau mai mare de 500 păsări).

Dejecțiile animaliere pot fi depozitate provizoriu în curțile private în modul în care să nu provoace miros neplăcut, fum, pulberi, și alte consecințe negative în volum de pînă la 5 m³.

2.8 Este interzis ca dejecțiile animaliere și apele riziduale să fie dirijate spre șanțuri, canale deschise, pârae și ape stătătoare.

2.9 Se interzice pășunatul animalelor și păsărilor în parcuri, zone de odihnă, zone de protecție ale străzilor, șoselelor, căii ferate etc.

2.10 Persoanele fizice și juridice, proprietare sau deținătoare de animale productive și păsări, sunt obligate:

a) să poarte întreaga răspundere cât privește asigurarea și garantarea sănătății animalelor și păsărilor, protecției lor, protecției mediului și a salubrității produselor obținute de la ele sau din abatajul lor;

b) să aplice măsurile sanitar-veterinare privind prevenirea bolilor animalelor sau prevenirea răspândirii acestora în teritoriu.

2.11 se interzice scoaterea cirezii de vite la păscut pe traseele naționale și regionale;

2.12 Se interzice înstrăinarea, distribuția și vânzarea animalelor de companie în locuri nedesemnate de prezentul regulament.

2.13 Se permite vânzarea și distribuția animalelor în locurile desemnate:

- pe teritoriul privat al persoanei care deține animalul;
- ferme de reproducție, care sunt înregistrate corespunzător;
- piața agricolă.

III. Deținătorii de animale în gospodăriile private în intravilanul localității sunt obligați:

3.1 să nu introducă în efectivele constituite (turme, cirezi), timp de cel puțin 15 zile, animale achiziționate din alte localități. Aceste animale vor fi ținute în perioada de 15 zile, numai în gospodăriile proprii;

3.2 să întrețină animalele și adăposturile acestora, conform regulilor sanitare-veterinare și prezentului regulament.

3.3 să permită personalului sanitar-veterinar autorizat, verificarea stării de sănătate a animalelor din gospodărie și să-l sprijine în efectuarea operațiunilor sanitar-veterinare.

3.4 să respecte și să aplice întocmai, măsurile stabilite de organelle sanitar-veterinare de stat, pentru prevenirea și combaterea bolilor la animale.

3.5 proprietarul de animale și/sau păsări de curte este obligat să efectueze acțiuni de dezinfecție și deratizare, ori de câte ori este necesar dar nu mai rar de 6 luni.

3.6 se interzice creșterea în blocuri de locuințe a animalelor domestice cu excepția animalelor de companie (câini, pisici),

3.7 se interzice în extravilan circulația nesupravegheată a câinilor, iar cei de pază a turmelor de animale și ciobănești vor purta jujeu sau curea cu minim 5 inele în lanț.

3.8 se obligă deținătorii de bovine, cabaline, în intravilanul localității, să supravegheze animalele pentru evitarea distrugerii zonelor verzi amenajate din preajma gospodăriilor, să nu deterioreze trotuarele, să nu rupă copacii plantați din preajmă, alte defecțiuni neprevăzute.

IV. Răspunderea pentru nerespectarea prezentului regulament

4.1 Pentru nerespectarea prevederilor prezentului regulament deținătorii de animale în gospodăriile private în intravilanul comunei pot fi trași la răspundere reieșind din prevederile legislației contravenționale a Republicii Moldova și anume:

Articolul 158. Încălcarea regulilor de întreținere a câinilor, pisicilor

și altor animale

(1) Încălcarea interdicțiilor sau a regulilor de întreținere a câinilor, pisicilor și altor animale, aprobate prin decizie a autorității administrației publice locale, se sancționează cu avertisment sau cu amendă de la 3 la 6 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Plimbarea câinilor sau altor animale în locuri publice contrar regulilor aprobate prin decizie a autorității administrației publice locale se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale.

(3) Admiterea accesului câinilor sau al pisicilor în exploatațiile de animale sau în unitățile de procesare, de fabricare ori de depozitare a produselor alimentare, în piețe și târguri, cu excepția câinilor de serviciu, a câinilor însoțitori, special pregătiți pentru persoane cu dizabilități, precum și a câinilor de vânătoare având botniță și fiind conduși în lesă de persoane autorizate, se sancționează cu amendă de la 30 la 60 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 60 la 120 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Articolul 158¹. Încălcarea regulilor privind identificarea și înregistrare animalelor, precum și a regulilor zootehnice

(1) Refuzul identificării și al înregistrării animalelor de către deținători, deținerea animalelor care nu sînt identificate și înregistrate potrivit prevederilor normelor enetic -veterinare, omiterea predării pașapoartelor individuale ale bovinelor sacrificate sau moarte autorității enetic -veterinare teritoriale, se sancționează cu amendă de la 2 la 9 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(2) Transportarea animalelor care nu sînt identificate și înregistrate sau fără documentele corespunzătoare, enetic a pașaportul individual în cazul bovinelor, se sancționează cu amendă de la 3 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(3) Omiterea declarării de către deținători la autoritatea enetic -veterinară teritorială, în termenele stabilite de lege, a cumpărării, enetic a din import, a vânzării, enetic a spre export, a morții, a dispariției, a sacrificării animalelor se sancționează cu amendă de la 6 la 15 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(4) Achiziționarea animalelor care nu sînt identificate și nu sînt înregistrate în baza de date Sistemul de Identificare și Trasabilitate a Animalelor se sancționează cu amendă de la 3 la 12 unități convenționale aplicată persoanei

fizice, cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(5) Sacrificarea animalelor care nu sînt identificate se sancționează cu amendă de la 6 la 18 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 15 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(6) Sacrificarea bovinelor identificate și înregistrate în alte locuri decît în unitățile de sacrificare autorizate de către autoritatea genetic -veterinar genetic a se sancționează cu amendă de la 6 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 42 de unități convenționale aplicată persoanei juridice.

(7) Producerea și/sau comercializarea materialului seminal congelat, embrionilor, ouălor de incubație pentru hibridi comerciali, ouălor de viermi de mătase, icrelor și larvelor de pește în afara unităților specializate, autorizate în acest scop, cu excepția instituțiilor științifice, se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(8) Încălcarea normelor tehnologice sau a instrucțiunilor privind însămînțarea genetic al se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 12 la 18 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(9) Monta clandestină se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 6 la 30 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(10) Înscrierea intenționată în evidențele zootehnice ori în certificatele privind calitatea materialului de reproducție a unor date eronate privind originea, vîrsta, performanțele productive și genetic de calitate ai materialului seminal brut, diluat, refrigerat sau congelat se sancționează cu amendă de la 12 la 24 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

(11) Omiterea respectării planului de împerechere a bovinelor pentru reproducerea dirijată de reproducători cu valoare genetic ridicată se sancționează cu amendă de la 6 la 12 unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere.

Fiecare locuitor, este obligat să denunțe abaterile admise de la prezentul regulament, prin aducerea la cunoștință a organelor executive ale administrației publice locale și/sau la postul de poliție.

Primarul s. Zberoaia

Dinu Guțuțui